

Správy

Stretnutie redaktorov slovenských politologických časopisov

Slovenská politológia si v novom miléniu zapísala začiatok tretieho decénia svojej existencie. Dve desaťročia procesu zakladania a etablovania vedy o politike prirodzene navodzujú otázku, kde sa táto vedecká a akademická disciplína v podmienkach Slovenska momentálne nachádza. Určite by sme mohli viesť diskusiu o ukazovateľoch kvality vedeckých pracovišť. Z bežného pohľadu na publikačné výstupy pracovníkov politologických katedier vyplýva, že politológovia a pracovníci príbuzných odborov s obľubou publikujú v rôznych typoch zborníkov – konferenčných, nekonferenčných, monotematických alebo tematicky diametrálne odlišných. Hoci takmer vo všetkých podobných výstupoch sú uvedené aj mená recenzentov (často minimálne po habilitácii), nedostatočná obsahová úroveň niektorých príspevkov prezrádza len formálne splnenie podmienky posúdenia textov bez skutočnej spätnej väzby medzi autorom a vydavateľom, resp. autorom a editorom.

Na rozdiel od konferenčných príspevkov počet publikovaných článkov v impaktovaných alebo aspoň v recenzovaných vedeckých časopisoch zaostáva za očakávaným a želateľným stavom. Skutočná veda je však založená práve na publikáciách, ktoré prejdú dôkladným anonymným recenzným konaním s cieľom motivovať autora k skvalitneniu ponúknutého textu, prípadne zabrániť publikovaniu článkov s vecnými i formálnymi nedostatkami. Spätná väzba je alfou a omegou každej kvalitnej publikácie bez ohľadu na to, či ide o autora z radov doktorandov alebo profesorov s praxou niekoľkých desiatok rokov. Práve vedecké časopisy ponúkajú priestor, v ktorom sa autor môže posúvať dopredu, potvrdzuje si znovu a znovu vlastnú odbornosť, dozvedá sa o svojich prednostiach i nedostatkoch, v posudkoch anonymných oponentov nachádza podnetnú inšpiráciu. Zvyšovaním odbornosti autorov sa zvyšuje aj úroveň časopisu. Každý vydavateľ má prirodzenú ambíciu, aby jeho časopis patril k najlepším, medzi inými autormi uznávaným a v medzinárodných databázach registrovaným periodikám. Obdobie od vzniku vedeckého časopisu, cez jeho etablovanie na národnej a akceptácii na medzinárodnej úrovni je však zdĺhavým procesom. Nie každý časopis sa hneď od začiatku usiluje zodpovedne plniť kritériá kvalitného periodika. V našich podmienkach formovania vedy o politike sa vedecké časopisy nezdajú byť v najlepšej kondícii: objavuje sa nejasná a nezrelá profilácia, celkovo stredná kvalita publikovaných materiálov, nepravidelné vychádzania jednotlivých čísiel, nedodržiavanie pravidiel činnosti redakčnej rady, absencia redakčných štatútov, malá profesionalizácia redakčnej práce a pod.

S cieľom zreteľne pomenovať a zároveň nájsť možné riešenia vyššie uvedeníých problémov sa 27. októbra 2011 v priestoroch Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave uskutočnilo prvé stretnutie redaktorov štyroch slovenských politologických časopisov. Stretnutie zorganizovala Slovenská spoločnosť pre regionálnu politiku pri SAV v spolupráci s Ústavom politických vied Slovenskej akadémie vied. Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia redakcií a redakčných rád časopisov: *Politické vedy: časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá* (vydavateľ Fakulta medzinárodných vzťahov a politických vied UMB v Banskej Bystrici), *Studia Politica Slovaca: časopis pre politické vedy, najnovšie politické dejiny a medzinárodné vzťahy* (vydavateľ Ústav politických vied SAV v Bratislave), *Almanach: Aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky* (vydavateľ Fakulta medzinárodných vzťahov EÚ v Bratislave) a *Slovenská politologická revue = Slovak Journal for Political Sciences: revue pre politický a občiansky život* (vydavateľ Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave).

Na stretnutí si zástupcovia redakcií alebo redakčných rád vymenili informácie o obsahovom zameraní a koncepcií časopisov, spôsobe financovania, distribúcii, periodicite, marketingu, indexovaní, autoroch i čitateľoch a redakčnej práci – spôsobe posúdenia, komunikácie s autormi, o ťažiskových bodoch recenzných posudkov a pod. Pri všetkých časopisoch sa ukázalo, že redakčné rady nemajú špeciálne určený pracovný tím, ktorý by sa zaoberal len vydávaním časopisu a práca v redakcii je vykonávaná popri množstve ďalších vedeckých alebo akademických povinnostiach na univerzitách alebo v SAV.

Stretnutie potvrdilo záujem diskutovať o pretrvávajúciých problémoch slovenskej politológie. Rovnako bola vyjadrená ambícia zlepšovaním kvality jednotlivých časopisov pozdvihnúť renomé tejto akademickej i vedeckej disciplíny. Obraz slovenskej vedy o politike vo verejnosti sa predsa nemôže odvodzovať od mediálnych výstupov politických komentátorov. Všetci účastníci zhodne konštatovali, že vzájomná konkurencia politologických časopisov nie je problémom. Naopak, výmena redakčných skúseností môže pomôcť všetkým redakciám v procese skvalitňovania redakčnej práce. Problémom nie je ani vyšší počet politologických časopisov, ktorý je v súčasnosti dosahovaný akceptáciou elektronických foriem časopisov bez dostatočných finančných zdrojov na vydávanie printových verzií. Prípadný nedostatok textov ponúkaných od slovenských autorov je nahrádzaný (často mladými) autormi pôvodom z Českej republiky (prípade z iných štátov strednej Európy), kde sa už v posudzovaní publikačnej činnosti rozlišuje medzi konferenčnými príspevkami a vedeckými článkami publikovanými v recenzovaných časopisoch.

Z diskusie vyplynula ambícia redakcií registrovať časopisy v databázach karentovaných, resp. impaktovaných periodík. Tento proces je náročný, vyžaduje si najskôr odstránenie existujúciých nedostatkov a samozrejme prijímanie

rukopisov od vedeckých autorít uznávaných minimálne na národnej úrovni. V tejto súvislosti zástupcovia redakcií pozitívne vyhodnotili príklad Českej republiky, kde bol vytvorený zoznam neimpaktovaných recenzovaných časopisov, čím tieto vedecké časopisy získali na vážnosti a zároveň sa odlišili od iných typov periodík. Zástupcovia redakcií vyslovili záujem podporiť obdobný postup pri posudzovaní kvalitných periodík aj v prípade Slovenskej republiky.

Počas rokovania bol vyslovený záujem stretávať sa v takejto neformálnej rovine pravidelne, minimálne raz do roka, prípadne v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre regionálnu politiku a jednotlivými vydavateľmi – katedrami, resp. fakultami – rozšíriť rady pozvaných účastníkov aj o zástupcov pracovísk z krajín strednej Európy.

Radoslav Štefančík